

Број: 01-19-9/20/P-151-212

Датум: 20.08.2020. године

На основу одредби члана 28. став 1. алинеја 4. Закона о електричној енергији ("Службени гласник Републике Српске", број 8/08, 34/09, 92/09 и 1/11), члана 10. став 1. алинеја 9. Статута Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 6/10 и 107/19), члана 33. Пословника о раду Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 59/10) и члана 74. Правилника о јавним расправама и рјешавању спорова и жалби ("Службени гласник Републике Српске", број 70/10 и 7/19), у скраћеном поступку рјешавања спора поводом захтјева Слијепчевић Душка из Челинца против Мјешовитог Холдинга "ЕРС" - МП а.д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а.д. Бања Лука, у вези са тарифама по којима се енергија испоручује, односно у вези са оспоравањем обрачуна неовлашћене потрошње електричне енергије, Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске, на 151. редовној сједници, одржаној 20. августа 2020. године, у Требињу, донијела је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. **ОДБИЈА СЕ** захтјев Слијепчевић Душка из Челинца од 17.1.2020. године, којим се тражи ослобађање од обавезе плаћања неовлашћено утрошене електричне енергије на мјерном мјесту ЕД број 1023634980, Бараковац, у Челинцу, као неоснован.
2. **НАЛАЖЕ СЕ** Мјешовитом Холдингу "ЕРС" - МП а.д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а.д. Бања Лука, да сачини нови обрачун неовлашћено преузете електричне енергије на мјерном мјесту ЕД број 1023634980 у Челинцу, на начин да ће обрачунску снагу израчунати као производ номиналне струје главног осигурача од 25 А и номиналног напона, те да се сачињени Рачун за неовлашћено утрошену електричну енергију број НФ-1023634980-7930-13916 од 26.12.2019. године, у износу од 3.960,33 КМ, стави ван снаге.
3. Свака странка сноси своје трошкове које је имала у овом поступку.

Образложење

Подноском од 17.1.2020. године, Слијепчевић Душко из Челинца (у даљем тексту: подносилац захтјева), покренуо је поступак рјешавања спора код Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске (у даљем тексту: Регулаторна комисија), против Мјешовитог Холдинга "ЕРС" - МП а.д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а.д. Бања Лука, у вези са тарифама по којима се енергија испоручује, односно у вези са

оспоровањем обрачуна неовлашћене потрошње електричне енергије. Подносилац захтјева оспорава Рачун за неовлашћено утрошену електричну енергију број НФ-1023634980-7930-13916 у износу 3.960,33 КМ, због неовлашћеног прикључења објекта на електродистрибутивну мрежу, са мјерним мјестом наплатни број 1023634980 у улици Сестара Узелац бр. 1 у Челинцу. Подносилац у захтјеву, између осталог, наводи да је након смрти родитеља и сестре, противна страна дана 13.3.2008. године одјавила мјерно мјесто након отписа дуга, будући да је у кући живјела породица погинулог борца. Тада радник противне страна није извршио искључење на бројилу, већ је бројило измјестио на оближњу бандеру. Подносилац захтјева наводи да је сувласник парцеле са $\frac{1}{4}$ дијела, али овде није живио, нити је трошио електричну енергију, те од Регулаторне комисије тражи да га ослободи плаћања наводно неовлашћено утрошене електричне енергије.

Регулаторна комисија је размотрила овај захтјев и исти, актом број 01-19-2/20 од 11.2.2020. године, доставила противној страни, ради изјашњења о наводима из поднеска и достављања расположиве документације.

Противна страна је, дана 25.6.2020. године, доставила Регулаторној комисији изјашњење о захтјеву подносиоца, са расположивом документацијом. У изјашњењу је, између осталог, наведено да се захтјев подносиоца односи на оспоровање обрачуна неовлашћено утрошене електричне енергије на мјерном мјесту ЕД број 1023634980 у виду самовољног прикључења на електродистрибутивну мрежу. Приликом контроле овог мјерног мјеста, која је извршена од стране овлашћених радника противне стране, дана 24.12.2019. године, састављен је Записник број 001/12834 о утврђивању неовлашћене потрошње, којим је констатовано да се купац самовољно прикључио на НН мрежу са каблом СКС 2x16 mm² и одвео кабал на стуб у посједу, гдје се налази ормар са бројилом. Ово мјерно мјесто је до 13.3.2008. године било регистровано на Слијепчевић Душана, ЕД број 107812770 и принудно је одјављено, због дуга у износу од 1.282,18 КМ. Након тога, противна страна наводи да је, дана 26.12.2019. године, извршила обрачун неовлашћене потрошње у укупном износу од 3.960,33 КМ, јер се ради о неовлашћеној потрошњи из одредбе члана 89. став 1. тачка а) Општих услова за испоруку и снабдијевање електричном енергијом, у даљем тексту: Општи услови ("Службени гласник Републике Српске", број 90/12 и 81/19), због тога што је извршено самовољно прикључење на електродистрибутивну мрежу. Такође је детаљно образложен период, структура и правни основ за обрачун неовлашћено утрошене електричне енергије. Противна страна је поступила по приговору подносиоца захтјева на обрачун неовлашћено утрошене електричне енергије и доставила одговор у писменој форми, са образложењем због чега се не може удовољити његовом приговору. Противна страна је уз изјашњење као доказну подлогу, приложила документацију којом је располагала.

Регулаторна комисија је оцијенила да су странке прибавиле довољно доказа на основу којих се може правилно и потпуно утврдити чињенично стање и донијети праведна одлука и без посебног саслушања странака и додатног прикупљања и извођења доказа, те је, на 148. редовној сједници, одржаној 15.7.2020. године, донијела закључак да се у овом спору донесе одлука у скраћеном поступку. На истој редовној сједници, Регулаторна комисија је утврдила и нацрт рјешења у овом поступку. Закључак и нацрт рјешења су достављени странкама, те је остављена могућност да странке у року од осам дана од дана пријема доставе коментаре на наведене акте. На интернет страници и огласној табли Регулаторне комисије

објављено је обавјештење за јавност о рјешавању спора у скраћеном поступку, са могућношћу подношења коментара. У остављеном року, противна страна је доставила коментаре на нацрт рјешења. У коментрима је навела да је подносилац захтјева настањен на адреси Сестара Узелац бр.1 у Бањој Луци, а мјерно мјесто ЕД број 1023634980 на којем је утврђена неовлашћена потрошња се налази на адреси Бараковац, општина Челинац. Што се тиче начина обрачуна неовлашћене потрошње, противна страна сматра да је исти правилно сачињен и да га не треба стављати ван снаге, јер се код овог вида неовлашћене потрошње када је крајњи купац извршио самовољно прикључење, обрачунска снага утврђује множењем називног дозвољеног струјног оптерећења проводника преко којег је извршена неовлашћена потрошња, са номиналним напоном. Такође, противна страна у коментарима наводи да је у овом случају неовлашћена потрошња извршена испред главног осигурача.

У поступку рјешавања овог спора извршен је увид у сљедећу документацију коју су странке приложиле: захтјев подносиоца од 17.1.2020. године, рачун за неовлашћено утрошену електричну енергију од 26.12.2019. године, достављање обрачуна о неовлашћеној потрошњи од 26.12.2019. године, одштетни захтјев од 26.12.2019. године, приговор на обрачун од 31.12.2019. године, одговор на приговор противне стране од 4.1.2020. године, изјашњења противне стране од 23.6.2020. и 15.6.2020. године, енергетску картицу, картицу по датуму књижења – редовна потрошња, картицу по датуму књижења – неовлашћена потрошња, картицу по датуму књижења са раздвојеним салдом енергије и камате – неовлашћена потрошња, налог за рад од 24.12.2019. године, записник број 12834 о утврђивању неовлашћене потрошње електричне енергије од 24.12.2109. године, копије црно бијелих фотографија мјерног мјеста и извод из катастра непокретности.

Након разматрања захтјева подносиоца, изјашњења противне стране и након извршене оцјене прикупљених доказа, како појединачно тако и у њиховој међусобно повезаности, у овом поступку рјешавања спора су утврђене сљедеће чињенице релевантне за одлучивање:

- као крајњи купац електричне енергије у категорији потрошње "домаћинство" на мјерном мјесту ЕД број 107812770, Бараковац бб у Челинцу, био је регистрован Слијепчевић Душан, покојни отац подносиоца захтјева;
- због дуга по основу утрошене електричне енергије у износу од 1.282,18 КМ, противна страна је 13.03.2008. године ово мјерно мјесто одјавила из својих евиденција;
- на основу Налога за рад број 1036493/19 од 24.12.2019. године, овлашћени радници противне стране су вршили контролу мјерних мјеста крајњих купаца на трафо подручју Бараковац и том приликом констатовали да је извршено самовољно прикључење на НН мрежу каблом СКС 2x16 mm², који је доведен на дрвени стуб у приватном посједу гдје се налази ормар са бројилом број 11615242, о чему су сачинили Записник о утврђивању неовлашћене потрошње број 001/12834;
- контроли мјерног мјеста су присуствовали и представници полиције који су сачинили фотографије, док подносилац захтјева није био присутан;
- противна страна је, због утврђене неовлашћене потрошње у виду самовољног прикључења на електродистрибутивну мрежу из одредбе члана 89 став 1.

тачка а) Општих услова, сачинила Рачун за неовлашћено утрошену електричну енергију број НФ-1023634980 у износу од 3.960,33 КМ и доставила га подносиоцу захтјева, актом број 2.2.-2257/19 од 26.12.2019. године;

- након сачињавања рачуна за неовлашћену потрошњу, противна страна је формирала картицу крајњег купца – неовлашћена потрошња и подносиоцу захтјева за ово мјерно мјесто додијелила нови ЕД број: 1023634980, а са стањем на дан 31.5.2020. године, подносилац захтјева дугује противној страни износ од 4.111,21 КМ по основу неовлашћено утрошене електричне енергије;
- дана 30.12.2019. године, подносилац захтјева је поднио приговор на обрачун неовлашћене потрошње, а противна страна је, дана 4.1.2020. године, сачинила одговор на приговор број 2.2.-2257/19, којим се одбија као неоснован његов приговор;
- на основу извода из катастарксе општине Челинац од 15.6.2020. године, подносилац захтјева је сувласник парцеле од 8079 m² гдје се налази мјерно мјесто на којем је утврђена неовлашћена потрошња;
- подносилац захтјева није извршио плаћање износа фактурисаног по основу неовлашћене потрошње.

На основу наведених чињеница, неоспорно је утврђено да је на мјерном мјесту подносиоца захтјева извршена неовлашћена потрошња која је откривена контролним прегледом радника противне стране од 24.12.2019. године, која је изведена у смислу одредбе члана 89. став 1. тачка а) Општих услова, на начин да је извршено самовољно прикључење на дистрибутивну мрежу након искључења мјерног мјеста са мреже, односно одјаве која је извршена дана 13.3.2008. године, при чему је дуг по основу утрошене електричне енергије износио 1.282,18 КМ. Одредбом члана 44. Општих услова, прописано је да крајњи купац који је своје објекте неовлашћено прикључио на дистрибутивну мрежу плаћа трошкове неовлашћено преузете електричне енергије, у складу са чланом 92. Општих услова. Имајући у виду наведени чињенични и правни основ, захтјев подносиоца којим захтјева ослобађање од обавезе плаћања неовлашћено утрошене електричне енергије је требало одбити као неоснован, како је одлучено тачком 1. диспозитива овога рјешења.

Противна страна је извршила обрачун неовлашћене потрошње, тако да је количину неовлашћено утрошене активне енергије утврдила као производ одговарајуће обрачунске снаге од 20,93 kW, а која је добијена множењем дозвољеног струјног оптерећења проводника од 91 А са номиналним напоном и броја дана у периоду неовлашћене потрошње – 183 дана зими и 183 дана љети и броја часова у периоду неовлашћене потрошње – четири часа дневно, јер подносилац не троши електричну енергију за гријање, позивајући се на одредбе члана 91. став 2. тачка а) подтачка 4. Општих услова и одредбе члана 91. став 2. тачка в) Општих услова. Међутим, у записнику број 12834 о утврђивању неовлашћене потрошње електричне енергије од 24.12.2019. године је констатовано да је инсталисан главни осигурач јачине од 25 А на овом прикључку. Због тога је требало, приликом рачунања обрачунске снаге користити номиналну струју главног осигурача од 25 А, као неспорног ограничавача снаге. Имајући у виду ову чињеницу, тачком 2. диспозитива овога рјешења је наложено да се сачини нови обрачун утрошене електричне енергије у овом случају на начин да ће се обрачунска снага израчунати као производ номиналне струје главног осигурача од 25

А и номиналног напона, а да се сачињени Рачун за неовлашћено утрошену електричну енергију број НФ-1023634980-7930-13916 од 26.12.2019. године, у износу од 3.960,33 КМ, стави ван снаге.

Противна страна је правилно одредила период за обрачун неовлашћене потрошње. С обзиром на чињеницу да није утврђено када су почињене неовлашћене радње, односно да у претходном периоду од годину дана није било контрола оног дијела мјерног мјеста на којем су извршене неовлашћене радње, противна страна је за обрачун неовлашћено утрошене електричне енергије правилно одредила период од годину дана, тј. период 24.12.2018. – 24.12.2019. године, што је у складу са одредбом члана 90. став 3. Општих услова.

Подносилац свој захтјев заснива на наводима да он није предузимао неовлашћене радње на мјерном мјесту. Међутим, за одлучивање о захтјеву подносиоца није релевантна чињеница, које лице је одговорно за предузимање неовлашћених радњи на мјерном мјесту, нити се та одговорност утврђује у овом поступку. Наиме, предузимањем неовлашћених радњи на мјерном мјесту и прикључку се стичу обилгежја посебних кривичних дјела која се гоне по службеној дужности, али се та врста одговорности за предузимање неовлашћених радњи на мјерном мјесту не утврђује у овом поступку, већ у кривичном поступку пред надлежним судом. Обрачун неовлашћено утрошене електричне енергије се сачињава у складу са напријед наведеним одредбама Општих услова, а Општи услови су донесени на основу члана 23. алинеја 6. и одредбе члана 74. Закона о електричној енергији. Одредбом члана 74. Закона о електричној енергији утврђено је шта је предмет регулисања општих услова, односно таксативно је утврђено који односи треба да се уреде Општим условима. Између осталог, одредбом члана 74. тачка 12. Закона о електричној енергији јасно је прописано да се Општим условима уређује начин утврђивања количине и снаге неовлашћено утрошене електричне енергије, као и начин обрачуна и наплате неовлашћено утрошене електричне енергије. За утврђивање обавезе плаћања износа неовлашћено преузете електричне енергије у складу са наведеним одредбама Општих услова је релевантна чињеница, да је извршено самовољно прикључење, те да је неовлашћено преузимана електрична енергија. Обрачуном неовлашћено преузете електричне енергије, се уствари утврђује колична електричне енергије у складу са прописима. Дакле, противна страна је уредно испунила своју обавезу испоруке електричне енергије на овом мјерном мјесту, а подносилац захтјева је дужан да плати преузету електричну енергију. У овом случају количина преузете електричне енергије је утврђена на основу одредби 89. – 92. Општих услова, у форми обрачуна неовлашћено утрошене електричне енергије.

Регулаторна комисија је размотрила и достављене коментаре противне стране на нацрт рјешења. Коментар који се односио на прецизнију адресу у погледу мјерног мјеста подносиоца захтјева на којем је установљена неовлашћена потрошња, Регулаторна комисија је уважила, док за остале коментаре је оцијенила да они нису од утицаја на другачије рјешење овог спора.

Наиме, противна страна није као доказ приложила записник о извршеном искључењу из 2008. године, из којег би било видљиво гдје је извршено искључење, а противна страна у изјашњењу наводи да је електрична енергија коришћена и након одјаве која је извршена 13.03.2008. године. Због тога се у овом случају, код сачињавања обрачуна неовлашћене потрошње, приликом утврђивања обрачунске снаге, морао

примијенити као параметар за обрачун податак о номиналној струји главног осигурача од 25 А, као неспорног ограничавача струјног оптерећења.

Будући да противна страна у свом изјашењу није доставила било какве записнике који би били доказ на који начин је извршено искључење наведеног мјерног мјеста, у ситуацији када је утврђено неовлашћено прикључење на електродистрибутивну мрежу након искључења, морале су се примијенити одредбе члана 89. став 1. тачка а) Општих услова. Чак и у ситуацији да је искључење трајало дуже од пет година, чиме би подносилац захтјева био у обавези да прибави нову електроенергеску сагласност у складу са одредбом члана 14. став 1. Општих услова, ова ситуација се свакако мора другачије посматрати од оне ситуације када се ради о неовлашћеном прикључењу на електродистрибутивну мрежу, када за то конкретно мјерно мјесто противна страна није никада издавала електроенергетску сагласност, нити је то мјерно мјесто било икада уређено и уведено у евиденције противне стране.

Дакле, у овом случају се радило о неовлашћеном прикључењу након искључења и то на мјерном мјесту које је било уредно евидентирано код противне стране, посебно што су у записнику противне стране уредно евидентирани подаци о самом мјерном мјесту, подаци о осигурачима и слично. Имајући у виду наведено, нису се могли прихватити коментари противне стране на нацрт рјешења.

Како се овај спор рјешава у скраћеном поступку и како су трошкови поступка били незнатни, те како ниједна странка у поступку није поднијела захтјев за накнаду трошкова, Регулаторна комисија је, тачком 2. диспозитива овог рјешења, одлучила да свака странка сноси своје трошкове, које је евентуално имала у овом поступку, а на основу члана 27. став 2. Закона о електричној енергији.

Правна поука заснива се на одредби члана 25. став 2. Закона о енергетици ("Службени гласник Републике Српске", број 49/09) и одредбама члана 5. и 15. Закона о управним споровима ("Службени гласник Републике Српске", број 109/05 и 63/11).

Правна поука: Ово рјешење је коначно. Против овог рјешења може се покренути управни спор подношењем тужбе Окружном суду у Требињу у року од 30 дана од дана пријема рјешења.

Предсједник

Владислав Владичић